

Przedmiotowy System Oceniania z chemii w Szkole Podstawowej im. Jana Brzechwy w Dratowie

Opracowała: Elżbieta Gregorowicz

Przedmiotowy System Oceniania z chemii w Szkole Podstawowej im. Jana Brzechwy w Dratowie został opracowany na podstawie dokumentów:

1. Podstawy programowej kształcenia ogólnego w zakresie nauczania chemii w szkole podstawowej (Dz. U. z 2017 r., poz. 356).
2. Programu nauczania „Program nauczania chemii szkole podstawowej. Chemia Nowej Ery” wydawnictwa Nowa Era Przygotowanego przez Marię Litwin i Teresę Kulawik.
3. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Dratowie.

Cele edukacyjne

1. Przedstawienie właściwości substancji i wyjaśnienie przebiegu prostych procesów chemicznych;
2. Wskazanie związku między właściwościami substancji a ich budową chemiczną;
3. Ukazanie związku właściwości różnorodnych substancji z ich zastosowaniami i ich wpływem na środowisko naturalne;
4. Poznanie uczniów ze zjawiskami chemicznymi zachodzącymi w otaczającym nas świecie i tłumaczenie ich językiem chemicznym;
5. Ukazanie roli chemii w ochronie środowiska;
6. Wpojenie uczniom przekonania, że najwyższym dobrem człowieka jest przyroda, a zadaniem człowieka jest troska o otaczające nas środowisko;
7. Ukazanie, że poznane prawa chemiczne (prawo zachowania masy, prawo stałości składu itp.)- to prawa, którymi rządzi się przyroda;
8. Uświadomienie uczniom jak należy w życiu codziennym właściwie posługiwać się powszechnie stosowanymi substancjami o różnych właściwościach chemicznych i jak ważne są zasady BHP;
9. Rozwijanie umiejętności wykonywania prostych doświadczeń chemicznych, ich odpowiedniej obserwacji, interpretacji oraz właściwego zapisu graficznego.
10. Rozwijanie umiejętności wykonywania prostych obliczeń chemicznych;
11. Ukierunkowanie ucznia do wykorzystywania zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu prostych problemów chemicznych;
12. Zaznajomienie uczniów z poprawną terminologią chemiczną;
13. Wyposażenie uczniów w taki zasób wiedzy, aby mogli kontynuować naukę na wyższym szczeblu edukacji.

System Oceny

Każdy uczeń jest oceniany jawnie, zgodnie z zasadami. Formy oceny pracy ucznia są następujące:

- Sprawdziany,
  - kartkówki,
  - odpowiedzi ustne,
  - aktywność na lekcji, praca w grupie, ogólne zachowanie na lekcji,
  - prace domowe, sposób prowadzenia zeszytu przedmiotowego oraz zeszytu ćwiczeń,
  - udział w konkursach, kołach zainteresowań itp.
1. Sprawdzian musi być zapowiedziany minimum tydzień przed jego planowanym terminem. Jego termin ustala nauczyciel wraz z uczniami i zapisuje w dzienniku lekcyjnym, uczniowie notują go w zeszycie przedmiotowym. Jest przeprowadzany po zakończeniu każdego działu. Sprawdzian jest poprzedzony lekcją powtórzeniową, do której uczeń powinien się przygotować. Sprawdzian jest obowiązkowy, trwa całą godzinę lekcyjną. Wszystkie sprawdziany są sprawdzone i omówione w ciągu tygodnia. Jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu z przyczyn usprawiedliwionych, to powinien napisać go w ciągu tygodnia licząc od dnia, w którym przypada chemia (pierwsza chemia po powrocie), a jeśli odmówi jego napisania otrzymuje ocenę niedostateczną. W wypadku otrzymania oceny niedostatecznej ze sprawdzianu uczeń ma obowiązek poprawić go w terminie ustalonym z nauczycielem (innym niż lekcja przedmiotowa). Po-

prawie nie podlegają oceny niedostateczne otrzymane przez ucznia, który w czasie pisania korzystał z niedozwolonej pomocy. Przy poprawianiu sprawdzianu otrzymana ocena wpisana jest do dziennika. Gdy na sprawdzianie do stopnia wyższego zabraknie 1 punktu, można zapisać ocenę z „+”.

2. Kartkówka jest formą sprawdzania bieżących wiadomości i nie musi być zapowiedziana wcześniej. Czas trwania 10- 15 minut. Kartkówki obejmują materiał z ostatnich 3 lekcji i nie podlegają poprawie. Uczniowie nieobecni na kartkówce zostaną sprawdzani w formie ustnej na najbliższej lekcji
3. Wypowiedzi ustne – stosowane w miarę możliwości, sprawdzane pod względem rzeczowości, stosowania języka chemicznego, umiejętności formułowania dłuższej wypowiedzi. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji. Oceny z odpowiedzi ustnych nie mogą być poprawiane. Nie odpytuje się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole chyba, że uczeń sam zgłosi się do odpowiedzi.
4. Aktywność ucznia na lekcji łącznie z wykazaniem się w pracy w grupach nagradzana jest „+”. Za 3 zdobyte plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Na prośbę ucznia można wstawić niższą ocenę za mniejszą ilość plusów, ale tylko przy wystawianiu oceny semestralnej lub końcoworocznej. Brak aktywności na lekcji, złe zachowanie, nieprzestrzeganie zasad BHP i poleceń nauczyciela jest karane „-”. Uzyskanie trzech minusów uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń ma obowiązek punktualnego i systematycznego przychodzenia na zajęcia, a po zakończonej lekcji pozostawia ład i porządek.
5. Praca domowa zadawana w formie pisemnej- w miarę możliwości będzie sprawdzana na każdej lekcji, brak pracy jest równoznaczny z nieprzygotowaniem się do lekcji, dodatkowo otrzymuje się „-”. Praca domowa może być też zadana w formie innej niż pisemna- powtórzenie materiału z lekcji, doświadczenie wykonane w domu.
6. Obowiązkiem każdego ucznia jest noszenie zeszytu przedmiotowego, podręcznika oraz zeszytu ćwiczeń a także przybory do pisania i inne potrzebne pomoce wskazane przez nauczyciela. Jeżeli uczeń nie posiada ich na lekcji, powinien zgłosić to nauczycielowi, a wszelką pracę lekcyjną zapisywać w brudnopisie i uzupełnić dany temat w zeszycie przedmiotowym. Zeszyt przedmiotowy będzie sprawdzany przynajmniej raz w semestrze. Oceniana będzie systematyczność uzupełniania, wykonywania zadań domowych, estetyka a także poprawność językowa i ortograficzna z uwzględnieniem specyficznych trudności w uczeniu się.

Uczeń zobowiązany jest do przygotowania się do każdej lekcji . Ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji 2 razy w ciągu semestru. Nieprzygotowanie nie będzie uwzględniane w przypadku sprawdzianu.

Skala ocen:

Prace pisemne (prace klasowe, sprawdziany)oceniane są według skali punktowej określonej przez nauczyciela i przeliczane są na skalę procentową odpowiadającą skali ocen :

- 1 - stopień niedostateczny: 0% - 29%
- 2 - stopień dopuszczający: 30% - 49%
- 3 - stopień dostateczny: 50% - 69%
- 4 - stopień dobry: 70% - 89%

5 - stopień bardzo dobry: 90% - 95%

6 - stopień celujący: 96% - 100% + zadanie dodatkowe, wykraczające ponad podstawowy zakres materiału

Formy i metody sprawdzania osiągnięć uczniów posiadających orzeczenie o kształceniu specjalnym dostosowane są do ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych. Dopuszcza się zastąpienie klasycznych form sprawdzania osiągnięć na rzecz alternatywnych metod komunikacji.

Formy oceniania osób z niepełnosprawnością intelektualną:

1 - stopień niedostateczny: 0% - 29%

2 - stopień dopuszczający: 30% - 41%

3 - stopień dostateczny : 42% - 60%

4 - stopień dobry: 61% - 79%

5- stopień bardzo dobry: 80% - 100%.

Oceny semestralne i końcowe:

1. Uczeń w trakcie semestru musi otrzymać minimalną liczbę ocen zgodną z WSO.
2. Niezależnie od ilości zdobytych ocen uczeń, który opuścił ponad 50% lekcji może być nieklasyfikowany.
3. Wystawienie oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większą wagę mają oceny ze sprawdzianów, w drugiej kolejności są kartkówki i odpowiedzi ustne. Pozostałe oceny są wspomagające.
4. W związku z tym, że klasyfikacja ucznia do klasy programowo wyższej odbywa się na podstawie oceny końcoworocznej, semestralna ocena niedostateczna powinna być poprawiona w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

Ogólne kryteria oceniania z chemii w szkole podstawowej:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- o ma wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- o stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- o formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk,
- o proponuje rozwiązania nietypowe,
- o osiąga sukcesy w konkursach chemicznych na szczeblu wyższym niż szkolny,
- o potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej skutkiem zdobytej samodzielnie wiedzy.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- o opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
- o stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- o wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy,
- o projektuje i bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- o biegle zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności,
- o potrafi poprawnie rozumować o kategoriach przyczynowo-skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą programem również pokrewnych przedmiotów,
- o wykazuje się aktywnością podczas lekcji.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej,
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych,
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności,
- jest aktywny podczas lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w zakresie podstawowym te wiadomości i umiejętności określone w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- z pomocą nauczyciela korzysta z innych źródeł wiedzy,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- z pomocą nauczyciela zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności,
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w sposób zadowalający.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia chemiczne, zapisuje proste wzory i równania reakcji chemicznych,
- przejawia pewne niesystematyczne zaangażowanie w proces uczenia się.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia się,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna symboliki chemicznej,
- nie potrafi napisać prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań chemicznych nawet z pomocą nauczyciela,
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi,
- nie wykazuje zadowalającej aktywności poznawczej i chęci do pracy.

Zasady udostępniania do wglądu prac pisemnych:

1. Uczeń ma prawo zanalizować ocenę otrzymaną z pracy pisemnej w dniu oddania tych prac do wglądu uczniom.
2. Nauczyciel ma obowiązek na prośbę ucznia uzasadnić wystawioną ocenę.
3. Nauczyciel ma obowiązek przechowywania prac pisemnych przez 1 rok szkolny.

4. Rodzic ma prawo w obecności nauczyciela przedmiotu wglądu do prac pisemnych ucznia.

Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są zapoznawani z Przedmiotowym Systemem Oceniania, co dokumentują własnoręcznym podpisem . Zostają także poinformowani, że PSO jest dostępny u nauczyciela oraz na stronie internetowej szkoły.